

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO
1. ROČNÍK GYMNÁZIA

10

SKÚSENOSTЬ SMRTI

2. časť

WWW.INKY.SK

zopakovanie

.....

Kto nám v krátkosti
zhrnie zistenia z
predchádzajúcej
hodiny?

Rozumný príspevok = 1 dnešný kredit

... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?

„Klinická smrť“ (NDE)

Zážitky prahu smrti

(ZPS, angl. „near death
experience“, NDE)

– čo je to?

Raymond A. Moody

(* 30. 6. 1944)

Autor bestselleru *Život po živote*,
ktorý prebudil lavínu záujmu o
NDE ľudí.

*„(1) Zážitky osôb, ktoré boli oživované po tom, čo ich lekári pokladali alebo vyhlásili za klinicky mŕtvych.
(2) Zážitky osôb, ktoré sa dostali mimoriadne blízko k stavu fyzickej smrti v dôsledku nehody, tŕažkého zranenia alebo choroby.“*

(Raymond A. Moody)

„Klinická smrť“ (NDE)

Zážitky prahu smrti – kto každý ich má?

„Jeden často uvádzaný prieskum, ktorý organizoval Gallupov ústav na začiatku 80. rokov, naznačuje, že medzi dospelou populáciou v samotných Spojených štátach malo zážitok na prahu smrti až osem miliónov ľudí. Diskusiu o tomto údaji prináša kniha Georga Gallupa, juniora Adventures in immortality (Dobrodružstvá nesmrteľnosti).“

(in Kenneth Ring, Posolstvo svetla)

Ukazuje sa, že zhruba **70% ľudí**, ktorí boli klinicky „mŕtvi“ a resuscitovaní, **NDE nemá**, alebo asi ho nepamätá, prípadne podvedome potláča (porov. ďalej).

U ostatných **30%** sa potom objavuje **viac, alebo menej „komplexné“ NDE**.

„Klinická smrť“ (NDE)

Zážitky prahu smrti – ako vyzierajú?

Nie každý, kto má NDE, zažije všetky tieto body. Niektorí zažijú len niektoré z nich, prípadne zažijú niektoré zvláštnosti, ktoré nie sú v tomto „typickom“ modeli uvedené.

- Nepríjemný zvuk
- konštatovanie smrti
- príjemný pocit
- opustenie tela
- tunel so svetlom na konci
- stretnutie s duchovnými bytostami a zosnulými príbuznými
- stretnutie so Svetlom
- prehľad života
- narazenie na hranicu
- návrat do tela

TYPICKÝ MODEL

„Klinická smrt“ (NDE)

Zážitky prahu smrti – ako vyzierajú?

Okrem týchto „pozitívnych“ NDE existujú aj „desivé“ pekelné NDE.

„Lékař Maurice Rawlings uvádí řadu děsivých, pekelných NDE, které někteří pacienti vnímali jako odplatu za své špatné skutky. Rawlings tvrdí, že pozitivních NDE je jen zhruba polovina, negativní zážitky lidé pouze potlačují, nebo se o nich stydí mluvit, jak tomu běžně bývá u obětí znásilnění a zneužívání. ... O „úzkostných zážitcích blízkosti smrti“ však vydali zprávu i doktor Bruce Greyson a Nancy Evans Bushová. Také britská badatelka Margot Greyová popisuje ve studii Návrat ze smrti (*Return from Death*) řadu temných, děsivých NDE velice podobných těm Rawlingsovým.“

(Dinesh D'Souza, analytik)

„Klinická smrť“ (NDE)

**Zážitky prahu
smrti
– odlišujú sa
podľa kultúry a
viery
„mŕtveho“?**

„Základná forma zážitku na prahu smrti je rovnaká na celom svete. Je jedno, či ho zažije hinduista v Indii, moslim v Egypťe, kresťan v USA, alebo ateista na Islande, všetci títo ľudia zažijú rovnaké prvky vrátane pocitu pokoja, opustenia tela, putovania tunelom, svetelných bytostí, prehľadu života, neochoty k návratu a transformácie. Kultúrne prostredie nijako neovplyvňuje zážitky na prahu smrti.“

(MUDr. Jeffrey Long, Nadácia pre výskum zážitkov na prahu smrti (Near Death Experience Research Foundation - NDERF)).

„Klinická smrť“ (NDE)

**Zážitky prahu
smrti
– ovplyvňuje ich
nejako vek,
vzdelanie,...?**

„Zistenia Chamberlaina a objavy súčasnej neurológie týkajúce sa pamäte v ranom detstve nás stále viac presviedčajú o tom, že si v živote môžeme neskôr naozaj spomenúť na udalosti z prvých dní nášho života, teda samozrejme aj na zážitok na prahu smrti. Ak je tomu tak, potom by správy o zážitkoch umierajúcich detí, zvlášť veľmi malých, predstavovali veľmi dôležitý argument podporujúci autenticitu týchto zážitkov. Nejde teda o príbehy motivované náboženstvom alebo modernou kultúrou presýtenou zážitkami na prahu smrti. Naopak, tieto deti zrejme opisujú niečo, čo patrí k samotnej podstate ľudskej osobnosti a k čomu dochádza, keď jeho vedomie začne vnímať blízkosť smrti.“

(Kenneth Ring)

„Klinická smrt“ (NDE)

**Zážitky prahu
smrti
– majú aj
nejjaký
objektívny
rozmer?**

„Některí lidé dokonce viděli věci, o kterých zjevně nemohli vědět, protože byli klinicky mrtví. Jeden jedenáctiletý chlapec, kterému se zastavilo srdce a neměl žádný puls, při mimotělním zážitku viděl, jak lékaři a sestry zachraňují jeho tělo. Když se zotavil, přesně popsal průběh resuscitačních procedur, barvy a umístění přístrojů na sále, a dokonce i to, co si doktoři mezi sebou říkali.“

(Dinesh D'Souza, analytik)

„Klinická smrt“ (NDE)

**Zážitky prahu
smrti
– majú aj
nejjaký
objektívny
rozmer?**

„Dalším pozoruhodným případem je žena ze Seattlu, která zažila NDE po infarktu. Ta vypověděla pečovatelce Kimberly Clarkové, že se oddělila od svého těla a vystoupala nejen ke stropu, ale dokonce i úplně ven z nemocnice. Clarková jí nevěřila, ale pak ji zaujal jeden detail ve vyprávění. Žena řekla, že její pozornost upoutala bota na římse ve třetím patře, na severní stěně nemocniční budovy. Byla to ošoupaná teniska s tkaničkou zastrčenou pod patou. Žena poprosila Clarkovou, aby šla botu najít. Clarkové se to zdálo směšné, protože věděla, že ženu přivezli do nemocnice v noci, kdy nemohla na budově zhlédnout vůbec nic, natožpak ve třetím patře. Nakonec poněkud neochotně souhlasila a vydala se botu hledat. Našla ji i, až když prošla několik různých místností, vyhlédla z mnoha oken a nakonec vylezla na římsu.“

(Dinesh D'Souza, analytik)

„Klinická smrť“ (NDE)

**Zážitky prahu
smrti
– vyskytovali sa
aj v minulosti?**

V súčasnosti pokrok v technikách resuscitácie navýšil počty ľudí, ktorí prežili v podmienkach, kedy by v minulosti neprežili.

Napriek tomu NDE zhodné s dnešnými spomínajú napríklad Platón (5. st. pr. Kr.), Béda Ctihodný (731 po Kr.), spis Keltské miscelaneá (9. – 10. storočie) a pod.

„Klinická smrt“ (NDE)

Zážitky prahu smrti u slepcov – čerešnička na torte NDE...

*„Kübler-Rossová v knize *O smrti a umírání* píše o pacientech, kteří byli nejméně deset let slepi, ale během NDE podrobně popsali nejen lékařské procedury, ale i šperky a barvu oblečení lidí okolo sebe. Kenneth Ring a Sharon Cooperová uvádějí v knize *Zrak mysli* (*Mindsight*) přes dvacet případů, kdy slepi pacienti popsali NDE „k nerozeznání od zážitků vidoucích““*

(Dinesh D'Souza)

„Dokonca i slepi od narodenia majú počas umierania zrakové zážitky, pričom niektoré z nich sa dotýkajú overiteľných faktov z tohto sveta (a nie sú to teda len vnemy z „iného sveta“)“

(Kenneth Ring)

„Klinická smrť“ (NDE)

**Zážitky prahu
smrti
– majú nejaký
dopad na život
tých, ktorí ich
zažili?**

„Všetky zážitky prahu smrti majú jeden spoločný prvok: menia ľudí, ktorí ich zažijú. Za dvadsať rokov, čo sa intenzívne stýkam so ZPS-kármi, som ešte nenašiel ani jedného, ktorý by v dôsledku svojho zážitku nebol prešiel veľmi hlbokou a pozitívou premenou.“

(Raymond A. Moody)

„Klinická smrť“ (NDE)

**Zážitky prahu
smrti
– majú nejaký
dopad na život
tých, ktorí ich
zažili?**

NOVÝ REBRÍČEK HODNÔT:

- Láska
- Pocit spätosti so všetkým
- Vysoká hodnota rastu a učenia sa
- Moc nad svojim osudom a životom a zodpovednosť zaň
- **Pocit naliehavosti** („...ním narážajú na krátkosť a krehkosť svojho vlastného života. Ale často vyjadrujú pocit naliehavosti zo sveta, v ktorom obyčajné ľudské tvory držia v rukách ohromné ničivé sily.“ (Moody))
- **Dôraz na duchovný život**
- **ODMIETANIE súťaživosti, honby za majetkom, spoločenským postavením,...**

... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?

úloha

.....

Dokázali by ste
navrhnuť nejaké také
vysvetlenie týchto
fenoménov, ktoré by
nevyžadovalo priпустiť
existenciu
„posmrtného života“?

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

základné fakty

Skúsenosť, ktorú dotyční jasne odlišujú od halucinácií a považujú za skutočnú;

Prežívaná zhodne bez ohľadu na dobu, vek, vieru, náboženstvo, vzdelanie, kultúru, národnosť,...

Dotyčný často pravdivo a presne referujú o veciach, ktoré sa diali, kým boli „mŕtvi“, často na vzdialených miestach a o ktorých nemajú ako vedieť.

Zvláštnosťou sú NDE u slepcov, často slepých od narodenia, ktorí počas svojho NDE videli.

Hlboký dopad na ich ďalší život spolu so zhodným dôrazom na lásku, súcit, rast, učenie sa, duchovný život,...

„Psycholožka Susan Blackmoreová říká, že každá hypotéza by měla vysvětlovat ne jen jeden či dva aspekty NDE, ale všechny současně. Musí vysvětlit, proč se tentýž soubor zážitků vyskytuje pravidelně ve všech kulturách. A nestačí říct jen: „Všechno jsou to pouhé psychické stavy.“ Musíme zdůvodnit, proč se ty psychické stavy objevují. Jinými slovy: proč zrovna tunely a jasná světla, a odkud se bere ta láska a vřelost?“

(Dinesh D'Souza, analytik)

teórie?

Skúsenosť, ktorú dotyční jasne odlišujú od halucinácií a považujú za skutočnú;

Prežívaná zhodne bez ohľadu na dobu, vek, vieru, náboženstvo, vzdelanie, kultúru, národnosť,...

Dotyčný často pravdivo a presne referujú o veciach, ktoré sa diali, kým boli „mŕtvi“, často na vzdialených miestach a o ktorých nemajú ako vedieť.

Zvláštnosťou sú NDE u slepcov, často slepých od narodenia, ktorí počas svojho NDE videli.

Hlboký dopad na ich ďalší život spolu so zhodným dôrazom na lásku, súcit, rast, učenie sa, duchovný život,...

Výskumy, ktoré sa tejto oblasti venovali, zvažovali mnohé **hypotézy**:

- *Halucinácie vplyvom odkysličenia mozgu*
- *Halucinácie vplyvom anestetík*
- *Halucinácie ako výsledok „smrti mozgu“*
- *Vidiny podmienené náboženským presvedčením*
- *Podvod, klamstvo*
- *„Tunel“ a „svetlo“ ako spomienka na pôrod (Carl Sagan)*
- *Vnímanie mozgom, ktorý akýmsi doteraz neznámym spôsobom stále fungoval a vnímal*
- *Zážitok sa odohráva ešte pred „zomretím“, alebo tesne po oživení*

otázka...:

Skúsenosť, ktorú dotyční jasne odlišujú od halucinácií a považujú za skutočnú;

Prežívaná zhodne bez ohľadu na dobu, vek, vieru, náboženstvo, vzdelanie, kultúru, národnosť,...

Dotyčný často pravdivo a presne referujú o veciach, ktoré sa diali, kym boli „mŕtvi“, často na vzdialených miestach a o ktorých nemajú ako vedieť.

Zvláštnosťou sú NDE u slepcov, často slepých od narodenia, ktorí počas svojho NDE videli.

Hlboký dopad na ich ďalší život spolu so zhodným dôrazom na lásku, súcit, rast, učenie sa, duchovný život,...

SÚ TIETO TEÓRIE DOSTAČUJÚCE NA VYSVETLENIE TOHTO FENOMÉNU?

- Halucinácie vplyvom odkysličenia mozgu
- Halucinácie vplyvom anestetík
- Halucinácie ako výsledok „smrti mozgu“
- Vidiny podmienené náboženským presvedčením
- Podvod, klamstvo
- „Tunel“ a „svetlo“ ako spomienka na pôrod (Carl Sagan)
- Vnímanie mozgom, ktorý akýmsi doteraz neznámym spôsobom stále fungoval a vnímal
- Zážitok sa odohráva ešte pred „zomretím“, alebo tesne po oživení

Rozumná odpoveď = 1 dnešný kredit

teórie – čo vysvetlujú?

Skúsenosť, ktorú dotyční jasne odlišujú od halucinácií a považujú za skutočnú;

Prežívaná zhodne bez ohľadu na dobu, vek, vieru, náboženstvo, vzdelanie, kultúru, národnosť,...

Dotyčný často pravdivo a presne referujú o veciach, ktoré sa diali, kym boli „mŕtvi“, často na vzdialených miestach a o ktorých nemajú ako vedieť.

Zvláštnosťou sú NDE u slepcov, často slepých od narodenia, ktorí počas svojho NDE videli.

Hlboký dopad na ich ďalší život spolu so zhodným dôrazom na lásku, súcit, rast, učenie sa, duchovný život,...

HALUCINÁCIE VPLYVOM ODKYSLÝČENIA MOZGU

- Prečo sú všade a u všetkých zhodné?
- Prečo ich sami respondenti jasne odlišujú od zážitkov napr. drog, anestetik,...?
- Čo s videním reálneho sveta – ako mohli vidieť, keď ich mozog nepracoval, oči mali zatvorené,...? Dokonca veci z iných miestností?
- Čo zážitky slepých od narodenia, ktorí nemajú žiadnu predstavu o tom, čo vidia – ako hovorí jedna z nich, nevidí „tmu“, ani nič, ani nevie, čo je to „vidieť“, aj v snoch prežíva len zážitky typu hmat, čuch,... – ale počas vystúpenia z tela opravdivo videli seba, svet, (čo ich, prirodzene, značne vyviedlo z rovnováhy a často aj vystrašilo, lebo nikdy nič podobné nezažili)... Je asi ľažko predstaviteľné, že by sme v halucináciách prežívali čosi, s čím ako osobnosť nemáme žiadnu skúsenosť, ani žiadnen pojem o tom.

teórie – čo vysvetlujú?

Skúsenosť, ktorú dotyční jasne odlišujú od halucinácií a považujú za skutočnú;

?

Prežívaná zhodne bez ohľadu na dobu, vek, vieru, náboženstvo, vzdelanie, kultúru, národnosť,...

Dotyčný často pravdivo a presne referujú o veciach, ktoré sa diali, kym boli „mŕtvi“, často na vzdialených miestach a o ktorých nemajú ako vedieť.

Zvláštnosťou sú NDE u slepcov, často slepých od narodenia, ktorí počas svojho NDE videli.

Hlboký dopad na ich ďalší život spolu so zhodným dôrazom na lásku, súcit, rast, učenie sa, duchovný život,...

✗

✗

?

HALUCINÁCIE VPLYVOM ANESTETÍK

„Skeptici přišli s množstvím teorií, jež prožitky umírajících lidí vysvetlu-jí. Podle některých vznikají tyto vjemы působením anestetik podaných v nemocnici. Morse však našel řadu lidí, kteří se ocitli na pokraji smrti mi-mo nemocniční zařízení. Jiní považu-jí tyto vzpomínky spíš za halucinace vyvolané narkotiky, endorfiny nebo silným nedostatkem kyslíku. Morse ale tvrdí, že žádný z těchto vlivů u jeho případů nastat nemohl.“

(in Reader's Digest)

Melvin L. Morse (* 1953), pediater, vedúci odborník na NDE u malých detí.

teórie – čo vysvetlujú?

Skúsenosť, ktorú dotyční jasne odlišujú od halucinácií a považujú za skutočnú;

Prežívaná zhodne bez ohľadu na dobu, vek, vieru, náboženstvo, vzdelanie, kultúru, národnosť,...

Dotyčný často pravdivo a presne referujú o veciach, ktoré sa diali, kym boli „mŕtvi“, často na vzdialených miestach a o ktorých nemajú ako vedieť.

Zvláštnosťou sú NDE u slepcov, často slepých od narodenia, ktorí počas svojho NDE videli.

Hlboký dopad na ich ďalší život spolu so zhodným dôrazom na lásku, súcit, rast, učenie sa, duchovný život,...

HALUCINÁCIE AKO VÝSLEDOK „SMRTI MOZGU“

„Když se funkce mozku hroutí, mechanismy rozpoznávání vzorců dále produkují obrazy. Mozek se jinými slovy pokouší zrekonstruovat paměťový model reality, ten však odráží jen obsah samotného mozku. ... Tunel je podle hypotézy umírajícího mozku výsledkem zúžení zrakových drah. Radost a klid způsobují endorfiny a přírodní opiaty uvolněné stresem. Tunel a světla jsou jakési zvláštní efekty, které produkuje nedostatečně oxysličená mozková kůra. Mimotělní zážitky lze vysvětlit narušením vnímání vlastního těla a modelu reality v mozku. Promítnutí celého života je důsledek toho, že zmatené a tápající paměťové struktury mozku se pokoušeji zorganizovat. Tytéž paměťové struktury vyvolávají obrazy zemřelých přátel a příbuzných. A konečně pocit bezčasí či věčnosti má na svědomí naše rozpadající se já, které ztrácí veškerý zkušeností nabytý pojem o čase a prostoru. Síla argumentu Susan Blackmoreové je vtom, že vysvetluje, proč NDE probíhají na celém světě podobně - „všichni lidé mají podobný mozek, hormony a nervovou soustavu, a proto při jejich zhroucení zažívají podobné pocity.““

(in Dinesh D'Souza)

teórie – čo vysvetlujú?

Skúsenosť, ktorú dotyční jasne odlišujú od halucinácií a považujú za skutočnú;

Prežívaná zhodne bez ohľadu na dobu, vek, vieru, náboženstvo, vzdelanie, kultúru, národnosť,...

Dotyčný často pravdivo a presne referujú o veciach, ktoré sa diali, kym boli „mŕtvi“, často na vzdialených miestach a o ktorých nemajú ako vedieť.

Zvláštnosťou sú NDE u slepcov, často slepých od narodenia, ktorí počas svojho NDE videli.

Hlboký dopad na ich ďalší život spolu so zhodným dôrazom na lásku, súcit, rast, učenie sa, duchovný život,...

HALUCINÁCIE AKO VÝSLEDOK „SMRTI MOZGU“

JE TU ALE ZÁSADNÝ PROBLÉM:

„Kritikové však poukazují na to, že umírající mozky většinou takové prožitky nevyvolávají. ... umírání mozku se projevuje mlhavými vzpomínkami, nesouvislou řečí a dezorientovaností. To jsou příznaky radikálně odlišné od ostrých vjemů a pocitů blaženosti, které jsou typické pro NDE. Jestliže je NDE produktem umírajícího mozku, pak zhroucení psychických schopností muselo už nastat - jenže lidé, kteří NDE popsali, většinou dál normálně žijí. Jak tedy jejich mozky odvrátily rozklad a znova nabyla všech běžných percepčních schopností?“

(Dinesh D'Souza)

(... Dinesh D'Souza)

teórie – čo vysvetlujú?

Skúsenosť, ktorú dotyční jasne odlišujú od halucinácií a považujú za skutočnú;

Prežívaná zhodne bez ohľadu na dobu, vek, vieru, náboženstvo, vzdelanie, kultúru, národnosť,...

Dotyčný často pravdivo a presne referujú o veciach, ktoré sa diali, kym boli „mŕtvi“, často na vzdialených miestach a o ktorých nemajú ako vedieť.

Zvláštnosťou sú NDE u slepcov, často slepých od narodenia, ktorí počas svojho NDE videli.

Hlboký dopad na ich ďalší život spolu so zhodným dôrazom na lásku, súcit, rast, učenie sa, duchovný život,...

?

✗

✗

✗

?

VIDINY PODMIENENÉ NÁBOŽENSKÝM PRESVEDČENÍM

„Carol Zaleská v knize *Cesty na onen svět* (*Otherworld Journeys*) píše, že křesťané většinou vidí Ježíše, hinduisté sloní hlavu a Židé anděla nebo jen jasné světlo. ... Celá myšlenka ... se jeví ještě pochybnější ve světle toho, že NDE mají na celém světě společné znaky bez ohledu na kulturní rozdíly. K tomuto závěru došel sociolog Allan Kellehear, když srovnal zážitky blízkosti smrti napříč kulturami. I Susan Blackmoreová, zarytá odpůrkyně NDE, uznává, že „podobné jevy se v různých formách vyskytují ve všech obdobích a kulturách““

(in Dinesh D'Souza)

teórie – čo vysvetľujú?

Skúsenosť, ktorú dotyční jasne odlišujú od halucinácií a považujú za skutočnú;

Prežívaná zhodne bez ohľadu na dobu, vek, vieru, náboženstvo, vzdelanie, kultúru, národnosť,...

Dotyčný často pravdivo a presne referujú o veciach, ktoré sa diali, kým boli „mŕtvi“, často na vzdialených miestach a o ktorých nemajú ako vedieť.

Zvláštnosťou sú NDE u slepcov, často slepých od narodenia, ktorí počas svojho NDE videli.

Hlboký dopad na ich ďalší život spolu so zhodným dôrazom na lásku, súcit, rast, učenie sa, duchovný život,...

PODVOD, KLAMSTVO...

Vzhľadom na rozšírenosť fenoménu a jeho zhodný opis ľuďmi nezávisle na dobe (od Platóna až podnes), kultúre, náboženstve,... + objektívne príznaky (referovanie o veciach, ktoré sa diali, kým boli „mŕtvi“) túto možnosť úplne vylučuje...

teórie – čo vysvetlujú?

Skúsenosť, ktorú dotyční jasne odlišujú od halucinácií a považujú za skutočnú;

Prežívaná zhodne bez ohľadu na dobu, vek, vieru, náboženstvo, vzdelanie, kultúru, národnosť,...

Dotyčný často pravdivo a presne referujú o veciach, ktoré sa diali, kym boli „mŕtvi“, často na vzdialených miestach a o ktorých nemajú ako vedieť.

Zvláštnosťou sú NDE u slepcov, často slepých od narodenia, ktorí počas svojho NDE videli.

Hlboký dopad na ich ďalší život spolu so zhodným dôrazom na lásku, súcit, rast, učenie sa, duchovný život,...

?

TUNEL A SVETLO NA JEHO KONCI AKO SPOMIENKA NA PÔROD

„*NDE není součást procesu smrti, ale vzpomínka na proces narození. Představa je taková, že na konci života se jakoby navrátíme do dělohy a znovu zažijeme své narození. ... To by na první pohled vysvětlovalo hned několik aspektů NDE: tunel, pocit vznášení se v kapalině, pohyb z temnoty do světla. ... porodní cesty nejsou žádný tunel, jímž dítě důstojně proplouvá - je to úzký a těsný průchod, z něhož novorozenec vychází většinou hlavou napřed a někdy i posetý oděrkami a modřinami. A konečně tu máme NDE u lidí, kteří se narodili císařským řezem, a tudíž nikdy běžný porod neprodělali.*“

✗

(Dinesh D'Souza)

teórie – čo vysvetlujú?

Skúsenosť, ktorú dotyční jasne odlišujú od halucinácií a považujú za skutočnú;

Prežívaná zhodne bez ohľadu na dobu, vek, vieru, náboženstvo, vzdelanie, kultúru, národnosť,...

Dotyčný často pravdivo a presne referujú o veciach, ktoré sa diali, kym boli „mŕtvi“, často na vzdialených miestach a o ktorých nemajú ako vedieť.

Zvláštnosťou sú NDE u slepcov, často slepých od narodenia, ktorí počas svojho NDE videli.

Hlboký dopad na ich ďalší život spolu so zhodným dôrazom na lásku, súcit, rast, učenie sa, duchovný život,...

?

✗

✗

?

ZÁŽITOK SA ODOHRÁVA EŠTE PRED „ZOMRETÍM“, ALEBO TESNE PO OŽIVENÍ

Aj táto teória je vlastne len ďalšou podobou teórie o „halucináciách“, ale stále ponecháva množstvo vecí nevysvetlených...

Nevysvetluje napríklad ani popis osôb ohľadom toho, čo sa s nimi dialo v čase, keď mozog podľa EEG zjavne nepracoval (a nefungovali ani zmysly).

teórie – čo vysvetlujú?

Skúsenosť, ktorú dotyční jasne odlišujú od halucinácií a považujú za skutočnú;

Prežívaná zhodne bez ohľadu na dobu, vek, vieru, náboženstvo, vzdelanie, kultúru, národnosť,...

Dotyčný často pravdivo a presne referujú o veciach, ktoré sa diali, kym boli „mŕtvi“, často na vzdialených miestach a o ktorých nemajú ako vedieť.

Zvláštnosťou sú NDE u slepcov, často slepých od narodenia, ktorí počas svojho NDE videli.

Hlboký dopad na ich ďalší život spolu so zhodným dôrazom na lásku, súcit, rast, učenie sa, duchovný život,...

?

VNÍMANIE MOZGOM, KTORÝ AKÝMSI DOTERAZ NEZNÁMYM SPÔSOBOM STÁLE FUNGOVAL

✗

Existujú teórie, ktoré tvrdia, že dokonca aj vtedy, keď je na monitore EEG rovná čiara a teda v mozgu ustala akákoľvek elektrická aktivita, mozog stále akosi funguje.

✗

Táto teória je vlastne len ďalšou podobou teórie o „halucináciách“, ale stále ponecháva množstvo vecí nevysvetlených...

?

... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?

-2-

ZHRNUTIE

K akému
záveru sme
dospeli?

ZHRNUTIE

„Kritikové NDE sice nadnesli zajímavé možnosti - možná je to tohle a možná je to tamto -, ale zvážíme-li vše pečlivě, NDE nám opravdu naznačuje, že vědomí může přežít smrt a někdyji i přežívá. To je samo o sobě pro všechny, kdo popírají posmrtný život, zničující zjištění. Podle jejich pohledu by NDE, které ukazují na posmrtný život, neměly být ani velice vzácné; měly by být nemožné. Jediný autentický případ by tedy dokázal vyvrátit premisu, že „po smrti není nic“, a ukázal by, že existuje něco dalšího.“

(Dinesh D'Souza)

Jediná teória, vysvetlujúca komplexne to, čo ľudia s NDE zažívajú, je teória posmrtného života.

katolícky bonus...

Je veľmi zaujímavé aj to, že jednotlivé epizódy tejto skúsenosti...:

- *Stretnutie so zosnulými*
 - „*Súd*“ v podobe prehľadu života
 - „*Svetlo*“, *Svetelná bytosť*
 - *Dôraz na lásku, poznanie, odpustenie, pomoc blížnym...*
 - ... a *odmietanie materializmu, vzájomnej konkurencie, súťaženia medzi ľuďmi...*

...vel'mi dobre korešpondujú so slovami Biblie ako aj s učením a hodnotami Ježiša Krista, aspoň ako to chápu katolíci.

„Ako konštatoval teológ Carol Zaleski, autor mnohých prác o zážitku na prahu smrti, tieto moderné príbehy nielen že nepodkopali ale práve naopak, oživili náboženskú vieru, pretože sa v konečnom dôsledku zhodujú s dávnymi duchovými učeniami rozšírenými po celom svete.“

(in Kenneth Ring, odborník na NDE)

„NDE posiluje víru a vyvolává vyšší oddanost tradičním náboženským praktikám“.

(Michael Sabom, kardiológ,
skúmajúci NDE)

... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO
I. ROČNÍK GYMNÁZIA

10

KONIEC

